

Webinaari SCIP-ilmoituksesta esineitä toimittaville yrityksille ja jätealan toimijoille 9.11.2021 – jatkoa ja kertausta huhtikuun 2021 webinaarille

Ennakkoon ja webinaarissa esitetyt kysymykset

MÄÄRITELMÄT

Voisiko vielä tarkentaa käsitteet tuote, esine, osa, komponentti ja mistä tarkkaan ottaen alle 0,1 painoprosenttia tarkastellaan? Mikä esimerkiksi kannettava tietokone tai matkapuhelin on tukinnan mukaan ja lasketaanko pitoisuus koko laitteesta?

Esine on tuote, joka on tehty yhdestä tai useammasta aineesta tai seoksesta ja jolle on annettu tuotannossa erityinen muoto, pinta tai rakenne.

Moniosainen tuote on esine, joka koostuu useammasta kuin yhdestä esineestä.

Moniosaisissa tuotteissa olevat kootut tai yhteen liitetyt esineet ovat edelleen esineitä, kunhan niiden erityinen muoto, pinta tai rakenne säilyy.

Ts. tuote, osa ja komponentti voivat kaikki olla esineitä. SVHC-aineen pitoisuus lasketaan aina yksittäisen esineen painosta. Jos tuote koostuu monesta osasta (esim. kannettava tietokone tai matkapuhelin), SVHC-aineen pitoisuus lasketaan monesta osasta kootun tuotteen yksittäisen osan (esineen) painosta eikä kootun tuotteen koko painosta. Yksittäisiä osia ovat esim. näyttö ja kuori.

Onko piirilevy komponentteineen yksittäinen osa vai pitääkö purkaa vielä tämäkin komponenttitasolle?

Piirilevyllä on satoja pieniä siihen kiinteästi liitettyjä komponentteja, jotka muodostavat toimivan kokonaisuuden. Nämä eivät ole järkevästi purettavissa erilleen toisistaan. Voidaan verrata esimerkiksi polkupyörän ulkorenkaiseen, jonka rakenteessa saattaa olla teräslankoja ja kumia sekä muita materiaaleja yhdessä.

Ensisijaisesti esineen määrittely on yrityksen tehtävä ja perustelut on syytä dokumentoida.

Piirilevyn komponentit ladotaan levyllä jossain vaiheessa, jolloin komponentit ja levy ovat erillisiä osia. Esineen valmistajalla on paras tieto esineestään, mitä se sisältää. Euroopan kemikaalivirastolla (ECHA) on ohje, jossa neuvotaan, miten moniosainen esine ja esine voidaan määrittellä erilaisissa tilanteissa. Suosittelemme tutustumaan tähän ECHAN ohjeeseen aineista esineissä:

https://echa.europa.eu/documents/10162/2324906/articles_fi.pdf

Jos tuote on esineen ja seoksen/aineen yhdistelmä, tuleeko siitäkin silloin tehdä SCIP-ilmoitus, kun ei määritelmässään ole ainoastaan esine?

Kyllä, SCIP-ilmoitus tehdään siitä esineestä.

SCIP-ILMOITUS

Eräs meidän toimittajia USA:sta ilmoittaa, että:

... REACH chapter 2 / article 3 ... definition of "article" -->

... producers of articles need to report, if more than 1 000 kg used per substance, year and IF the substance is expected to be released into the environment ...

--> release into the environment is NOT the idea --> thus there is not a general requirement to register or to communicate on any substances in their product"

SCIP-velvollisuus on uusi *jätedirektiivistä* tuleva esineen toimittajaa koskeva velvollisuus. Tässä tapauksessa esineen EU-maahantuoja on ilmoitusvelvollinen.

Kun esine sisältää SVHC-ainetta yli 0,1 p-%, yrityksen tulee:

- ilmoittaa ECHAlle esineen sisältämästä SVHC-aineesta, jos ainetta esiintyy ko. esineessä yli yhden tonnin määrä vuodessa. (REACH 7 artikla)
 - Koskee esineiden tuottajia ja maahantuoja
- tiedottaa toimitusketjun muita toimijoita esineen sisältämästä SVHC-aineista esineen turvallisen käytön mahdollistamiseksi ja toimittaa vastaavat tiedot myös kuluttajalle 45 päivän aikana pyynnöstä. (REACH 33 artikla)
 - Koskee esineiden toimittajia
- toimittaa tietoja esineistä ECHAN SCIP-tietokantaan vuodesta 2021 alkaen. (jätedirektiivi 9 artikla kohta (1)(i) ja kemikaalilaki 22 b §)
 - Koskee esineiden toimittajia

Miten koskettaa laitevalmistajaa? Miten asia hoituu pk yrityksessä kaikista helpoiten?

SCIP-ilmoitusvelvollisuus on esineiden toimittajalla.

Kun on kyse moniosaisesta tuotteesta, siitä pitää tehdä SCIP-ilmoitus.

Laitevalmistaja (koonpanija) voi *viitata* omassa SCIP-ilmoituksessaan komponenttien SCIP-numeroilla komponentin toimittajan tekemiin SCIP-ilmoituksiin.

Laitevalmistajan (koonpanijan) on laadittava laitteen SCIP-ilmoitusta varten oma IUCLID-asiakirja.

Voit myös valtuuttaa kolmannen osapuolen tekemään ilmoituksen puolestasi.

Jos toimitat laitteet suoraan kuluttajalle, SCIP-ilmoitusta ei tarvitse tehdä.

Huom! Yritysten väliset sopimukset tärkeät.

Onko SCIP ilmoitukset tehtävä yksilökohtaisesti (jokaisesta yksilöstä erikseen)?

Jokaisesta esineestä on tehtävä SCIP-ilmoitus, jos esineessä on SVHC-ainetta yli 0,1 p-%. Myös jokaisesta moniosaisesta esineestä on tehtävä SCIP-ilmoitus, jos siinä on osa, jossa SVHC-ainetta on yli 0,1 p-%.

Jokainen esineen toimittaja tekee ilmoituksen toimittamastaan esineestä ja/tai moniosaisesta esineestä. Ainoastaan suoraan kuluttajille esineitä toimittavien jälleenmyyjien (vähittäiskauppa) ei tarvitse toimittaa tietoja SCIP-tietokantaan. Jos jälleenmyyjä toimii myös valmistajana tai EU:hun maahantuojana, ilmoitus on tehtävä.

Riittäähän yksi ilmoitus, jos sama tuotenimike toimitetaan useampaan maahan?

Kyllä riittää. Jokainen toimittaja tekee oman ilmoituksensa. Jos asiakkaasi toimittaa tuon tuotenimikkeen omalle asiakkaalleen, hänen pitää tehdä siitä oma ilmoitus, jossa voi viitata sinun tekemääsi SCIP-ilmoitukseen tuotenimikkeestä.

Miten päästään tekemään SCIP-tietokantaan ilmoitus?

Tietoa löytyy mm. ECHAN ohjeesta "How to prepare and submit a SCIP notification", joka on piakkoin saatavilla kaikilla EU-kielillä (toistaiseksi vain englanniksi).

https://echa.europa.eu/documents/10162/6205986/scip_database_notifications_en.pdf.

Kuinka tarkasti tarvitsee määritellä SVHC pitoisuus, jos tiedossa on, että raja ylittyy? Voiko ilmoitus olla esim. 0,1-50%?

Pitoisuusalue valitaan ilmoitusta tehtäessä pudotusvalikosta. Jos tarkka pitoisuusalue on ilmoittajan saatavilla, on se annettava. Tässä luettelo ennalta määritetyistä pitoisuusalueista:

- > 0,1 % p/p ja < 0,3 % p/p;
- ≥ 0,3 % p/p ja < 1,0 % p/p;
- ≥ 1,0 % p/p ja < 10,0 % p/p;
- ≥ 10,0 % p/p ja < 20,0 % p/p;
- ≥ 20,0 % p/p ja < 100 % p/p;
- > 0,1 % p/p ja ≤ 100 % p/p.

Lisätietoa SCIP-ilmoituksia koskevista vaatimuksista ohjeessa:

https://echa.europa.eu/documents/10162/6205986/information_requirements_for_scip_notifications_fi.pdf

YKSINKERTAISTETTU SCIP-ILMOITUS JA SCIP-NUMERO

Jos valmistaja ilmoittaa oman SCIP-numeronsa, voiko jakelija viitata siihen omassa ilmoituksessaan ja muodostuuko silloin jakelijan omasta ilmoituksestani taas uusi SCIP-numero vai pysyykö se samana kuin valmistajan SCIP-numero? Voiko seuraavalle toimijalle tällöin ilmoittaa valmistajan

SCIP-numeron vai tuleeko tällöin ilmoittaa jakelijan oma SCIP-numero, jos jokaisesta ilmoituksesta muodostuisi uusi numero?

Jakelija voi viitata omassa ilmoituksessa toimittajaltaan saamaansa SCIP-numeroon. Jakelija saa omalle ilmoitukselle eri SCIP-numeron, jonka voi toimittaa omille asiakkailleen. Jotta toimitusketjun tiedot kulkevat oikeassa järjestyksessä, jakelija toimittaa eteenpäin asiakkailleen ainoastaan omaa SCIP-numeroaan, ei muiden SCIP-numeroita.

Onko siis niin, että maahantuojan tai valmistajan SCIP koodia ei voi välittää suoraa ketjussa eteenpäin vaan kaikkien portaiden on otettava uusi numero tietokannasta?

Kyllä, jokaisen toimittajan on tehtävä oma ilmoitus, josta saa oman SCIP-numeron.

Kun ilmoitetaan toimittajan tuote SCIP ilmoituksen referenssinumeron perusteella, miten nähdään tämän jälkeen, että mikä toimittajan tuote on kyseessä? Esimerkkutilanne, jakelija ilmoittaa toimittajansa SVHC aineen SSN ilmoituksella. Tämän jälkeen asiakas tiedustelee toimittajan tuotteiden SVHC informaatioita. Tällöin toimittajan tulisi SCIP tietokannasta nähdä ilmoittamiensa tuotteiden artikkelinumerot jotta asiakasta voitaisiin palvella (eli tarjota scip referenssinumero asiakkaan tiedustelemista tuotteista). SCIP tietokanta ei kuitenkaan sisällytä artikkelinumeroa, eikä ilmoituksen kautta sitä informaatioita ole mahdollista lisätä. Tällöin toimittaja ei tiedä mitä tuotetta etsiä SCIP tietokannasta.

Haku SCIP-tietokannasta SCIP-numerolla tulee käyttäjien saataville 2021 lopussa, kun tietokannasta julkaistaan päivitetty versio.

Konsernilla on joka Euroopan maassa oma myyntiorganisaatio, jokainen kyseisen maan erillisenä yhtiönä. Konserni tuo maahan Euroopan ulkopuoliselta tehtaalta laitteita jotka saattavat sisältää SVHC jossakin osassa. Kun lähdetään asioimaan Echaan päin, riittääkö silloin yksi ilmoitus, esim. Suomesta täyttämään vastaavien laitteiden maahantuontia Espanjaan taikka Irlantiin? Sen pohjalta mitä nyt olen kuullut olisin taipuvainen tulkitsemaan, että jokaisesta maasta täytyy tehdä oma ilmoitus, ainoana erona niissä lähinnä tuo yhtiö, joka ilmoituksen kirjoittaa? (Konedirektiivi laitteille toteaa, että laitteilla on vapaa liikkuvuus. Jos teen CE ilmoituksen laitteesta Espanjaan, niin konedirektiivi on voimassa, jos laite myydään käytettynä toisen jälleenmyyhän / maahantuojan kautta Irlantiin. SCIP ilmoitusta pitäisi tehdä Espanjaan, entä jos laite lopulta romutettaisiin Irlannissa?)

Jos kussakin maassa toimii oma oikeussubjekti (Legal Entity) on kunkin tehtävä SCIP-ilmoitus. Tällöin suosittelemme käyttämään SSN-ominaisuutta (Simplified SCIP notification).

KOLMANNEN OSAPUOLEN VALTUUTUS

Eryteisesti tässä työssä kiinnostaa alihankintaketjun vaatimusten mukaisuuden varmentaminen.

Kolmas osapuoli, esim. tilaaja/asiakas, voi tehdä SCIP-ilmoituksen alihankkijan puolesta. Alihankkijan pitää ensin valtuuttaa tilaaja/asiakas tähän.

Molemmilla osapuolilla oltava tili ECHAssa.

Myös se tilaaja/asiakas, joka toimittaa esineet eteenpäin, on ilmoitusvelvollinen. Hän viittaa omassa ilmoituksessaan alihankkijan esineisiin näiden SCIP-numeroilla.

Huom!

- Tietojen salassapidosta huolehdittava, kun tekee ilmoitusta toisen puolesta.
- Yritysten väliset sopimukset tärkeät.

Kolmannen osapuolen valtuutus ei siis ole mahdollinen EUn ulkopuolisen kanssa? Koska EUn ulkopuolinen ei voi saada ECHA-tiliä, vai kuinka?

EU-yritys voi valtuuttaa EU:n ulkopuolisen yrityksen toimimaan EU-yrityksen nimissä Foreign-user toiminnon avulla. Lisätietoa ECHAN ohjeen "ECHA Accounts Manual for Industry Users" kappaleessa 7.12

https://echa.europa.eu/documents/10162/13567/howto_account_manual_industry_en.pdf/9e84c2fb-c876-30a7-7eb9-fde40e968ef5.

Demo: <https://www.youtube.com/watch?v=YH5edrjBkxl>

Vastuu SCIP-ilmoituksesta on kuitenkin EU-toimijalla.

SCIP-TIETOKANTA

Pitäisikö SCIP-tietokannan hakukoneella olla tarkasteltavissa tiedot suoraan annetulla SCIP-numerolla?

Olen koittanut tehdä hakuja sekä toimittajiemme ilmoittamilla SCIP-numeroilla, sekä omiin ilmoituksiimme liittyvillä SCIP-numeroilla, mutta eivät anna mitään tuloksia.

En ole onnistunut saamaan millään SCIP-numerolla hakutuloksia.

Tunnistehaku ei kata vielä SCIP-numeroa. Haku SCIP-numerolla tulee käyttäjien saataville 2021 lopussa, kun tietokannasta julkaistaan päivitetty versio.

TIEDOT SVHC-AINEISTA AINEIDEN JA SEOSTEN KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTTEISSA

Käyttöturvatiiedotteiden kohdassa 15. käsitellään ajankohtaista lainsäädäntöä, johon monesti on lisätty tieto aineen tai sen osien sisällymisestä kandidaattiluettelolle. Mikäli tätä erittelyä ei ole

käyttöturvatiiedotteessa annettu, tuleeko olettaa, että aineessa on mahdollisesti SVHC-aineita ja varmistaa, ettei kohdassa 3. olevassa erittelyssä olevat ainesosat löydy kandidaattiluettelolta?

Käyttöturvallisuustiedotteen kohdassa 15 ilmoitetaan ainetta tai seosta koskevat muut lainsäädännölliset tiedot, joita ei ole vielä annettu käyttöturvallisuustiedotteessa, esim. jos aine on luvanvarainen tai siihen sovelletaan rajoituksia. Luvanvarainen aine on myös SVHC-aine. Tieto SVHC-aineista ei ole pakollinen kohdassa 15. Tietoa seoksen sisältämistä SVHC-aineista löytyy käyttöturvallisuustiedotteen kohdasta 3.2 niiden nimillä.

Lisätietoa ECHAN käyttöturvallisuustiedotetta koskevassa ohjeessa:

https://echa.europa.eu/documents/10162/2324906/sds_fi.pdf

TOIMEENPANO EU:SSA

Vaikka listaa eri maiden toimeenpanon tasosta ei olekaan, olisi se erittäin tarpeellinen, jotta tietää minkä EU-maan toimijalta voi SCIP-numeroa vaatia. Tietojeni mukaan esim. Alankomaat ja useat muutkin vaativat toimijoiltaan vain vapaamuotoisen ilmoituksen ECHAan. Tällöin ei SCIP-numeroa voi vaatia.

Tähän on vaikea vastata, koska meillä ei ole tietoa Alankomaiden toimeenpanosta. Jätedirektiivin mukaan kyse ei ole vapaaehtoisesta ilmoituksesta. Kannattaa varmistaa Alankomaiden tilanne ko. maan viranomaisilta.

Saimme ympäristöministeriön kautta tiedon, että Alankomaissa SCIP-säädös on pantu toimeen 18.6.2020 säädöksessä "Government Act on notification of non-household and hazardous waste". Alankomaiden säädös Stb. 2020, 197 Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen, Artikel 7a: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2020-197.html>

Valvova viranomainen Alankomaissa on Human Environment and Transport Inspectorate: <https://english.ilent.nl/>

TUKI

SCIP-tuotteisiin liittyen tulee varmasti kysymyksiä TUKESilta, joten olisi hyvä katsoa jos olisi mahdollista ilmoittaa vastaavat henkilöt ja yhteystiedot (esim. sähköpostiosoite), keneltä kysyä tarvittaessa, koska virasto on sen verran iso, että voi olla haastavaa löytää oikeat henkilöt.

Kysymyksiä varmasti riittää jatkossa...

(ennakkokysymys)

SCIP-asioissa voit olla yhteydessä Tukesin kemikaalineuvontaan joko kysymyslomakkeella tai puhelimitse. Kysymyslomakkeella voit jättää myös soittopyynnön.

<https://tukes.fi/kemikaalineuvonta>

Vaarallisesta tai puutteellisesta tuotteesta voi tehdä ilmoituksen tällä lomakkeella:

<https://marek.tukes.fi/ilmoitus.aspx>

Mitä kautta saa tukea ko. kannan käyttöön / ilmoituksen tekoon?

ECHAN ohjeessa ”SCIP Database Notifications: How to prepare and submit a SCIP notification”, kerrotaan vaihe vaiheelta, miten SCIP-ilmoituksen tekemisessä tarvittavia työkaluja käytetään. Ohjeesta on piakkoin tulossa myös käännös kaikilla EU:n virallisilla kielillä, myös suomeksi.

https://echa.europa.eu/documents/10162/28213971/SCIP_Database_Notifications.pdf/63a1dbe6-20ce-2e37-46be-4293c809dc2f

SCIP-tietokannan käytön opastusta saat ECHasta, joka hallinnoi tietokantaa.

https://comments.echa.europa.eu/comments_cms/Contact_scip.aspx

VALVONTA

Kuka valvoo ilmoitusten oikeellisuutta?

Jos on epäily, että joku kaupallinen komponentti sisältää SVHC ainetta, mutta komponentin toimittaja ei ole ilmoitusta tehnyt - kenen vastuulla tällaisessa tapauksessa?

Mitkä ovat sanktiot ilmoittamatta jättämisestä?

Jätettä ja kierrätystä tekevät toimijat ovat suhtautuneen koko SCIP tietokannan hyödyntämiseen epäillen. esim ohjeet siitä mistä yksittäisestä komponentista tarkalleen SVHC ainetta löytyy ohjeistukset puuttuvat 90% tapauksissa tietokannasta. Onko tällainen ohjeistusta sitten löydyttävä jos viranomainen sitä yritykseltä kysyy?

ECHA ei tarkasta ilmoituksia, joten ilmoitusten oikeellisuus on toimijan vastuulla. Jos valvonnan yhteydessä Tukes havaitsee, että ilmoitus on puutteellinen, virheellinen tai tekemättä, Tukes on yhteydessä ja kohdistaa toimenpiteet jakeluketjun suomalaisiin yrityksiin. Tukesin yleisimmin käyttämät valvontakeinot ovat ohjauskirje, myyntikielto, markkinoilta poisto ja takaisin veto. Tukes voi velvoittaa yrityksen tekemään SCIP-ilmoituksen. Pyydettyessä yrityksen on toimitettava Tukesille tiedot tietyn osan SVHC-aineesta ja sen pitoisuudesta. REACH-asetuksen tiedonantoa koskevan 33 artiklan mukaan SVHC-aineesta on annettava toimijan saatavilla olevat turvallista käyttöä koskevat tiedot, joihin sisältyy vähintään SVHC-aineen nimi eli Tukesin tulkinnan mukaan pelkkä aineen nimi riittää, jos muuta tietoa ei ole saatavilla.

Jos tuote joutuu myyntikieltoon ja tulee takaisin veto. Kenen kustannuksella isommat tuhansien kilojen tuotteet haetaan pois loppukäyttäjältä? Mihin tuollaiset isot tuotteet varastoidaan ja millainen prosessi on saada jälleen markkinoille?

Myyntikielto ei automaattisesti tarkoita takaisin vetoa. Toiminnanharjoittaja vastaa tuotteen/esineen vaatimustenmukaisuudesta. Yleisimmin markkinavalvonnassa takaisinvedon kustannuksista vastaa se taho, joka on ylimpänä jakeluketjussa Suomessa. Kuluttajatuotteiden osalta kuluttajia pyydetään palauttamaan tuotteet ostopaikkaan tai hävittämään asianmukaisesti. Viranomainen voi esim. vaatia SCIP-ilmoituksen tekemistä, jolloin tuotteeseen/esineeseen ei tarvitse kohdistaa päätöstä, jolla rajoitetaan tuotteen vapaata liikkuvuutta (esim. takaisin veto).

MUUTA

Löytyykö ECHAN joulukuun seminaarin tiedot jo verkkosivulta?

Kyllä löytyy: <https://echa.europa.eu/fi/-/webinar-how-to-search-scip-20211202>